

Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society

Vol 30, No 1 (1979)

Υπεύθυνοι σύμφωνα με το νόμο

ΙΣΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ

Επιστημονικό Συμβούλιο άνεργοποιημένο, άριθ. απόφ. 5410/19.2.1975
Προεδρεύουσα: Αθήναιον.

Πρόεδρος γιά τό έτος 1979:
Κων. Τριλιτάξης

ΕΚΛΟΓΗ: Έκδίδεται υπό άφειξη πενταμελούς συντακτικής επιτροπής (Σ.Ε.) μελών της Ε.Κ.Ε.

ΥΠ/ΝΟΣ ΣΥΝΤΑΞΕΙΣ: Ο Πρόεδρος της Σ.Ε. Λουκάς Εύσταθίου, Ζαλοκώστα 30, Χαλάνδρι. Τηλ. 6823459

Μέλη Συνχής Έπι:
Χ. Παππούς
Α. Σεμένης
Ι. Δημητριάδης
Α. Σαραβάνος

Στοιχειοθεσία - Έκτύπωση:
ΕΠΙΤΑΛΟΦΟΣ Ε.Π.Ε.

Άρρήτου 12 - 16 - Αθήναι
Τηλ. 9217513 - 9214820
ΤΟΠΟΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ: Αθήναι

Ταχ. Διεύθυνση:
Ταχ. θορίς 546
Κεντρικό Ταχυδρομείο
Αθήναι

Συνδρομαί:

Έτησια έσωτερικού	δρχ.	300
Έτησια έξωτερικού	"	450
Έτησια φοιτητών ήμεδαπής	"	100
Έτησια φοιτητών άλλουδαπής	"	150
Τμήη έκαστου τεύχους	"	75
Ίδρύματα κλπ.	"	500

Address: P.O.B. 546
Central Post Office
Athens - Greece

Redaction: L. Ffstathiou
Zalokosta 30,
Halandri
Greece

Subscription rates:
(Foreign Countries)
\$ U.S.A. 15 per year.

Δελτίον

ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ
ΚΤΗΝΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ

ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΑ ΕΚΔΟΣΗ
ΠΕΡΙΟΔΟΣ Β
ΤΟΜΟΣ 30
ΤΕΥΧΟΣ 1

Ιανουάριος - Μάρτιος
1979

Bulletin

OF THE HELLENIC
VETERINARY MEDICAL SOCIETY

QUARTERLY
SECOND PERIOD
VOLUME 30
No 1

January - March
1979

Έπιταγής και έμβόληματα άποστέλλονται έξ' όνόματι κ. Άγγ. Παπαδοπούλου, Κτην. Ίνστι. Υγιεινής και Τεχνολογίας Τροφίμων, Ίερά όδός 75, Τ.Τ. 303.

Άχιλλέως Πανέτσου: 'Υγιεινή Τροφίμων Ζωικής Προελεύσεως

Σ. Α. Γεωργάκης

doi: [10.12681/jhvms.21379](https://doi.org/10.12681/jhvms.21379)

Copyright © 2019, ΕΚΕ Ελληνική Κτηνιατρική Εταιρεία

This work is licensed under a [Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0](https://creativecommons.org/licenses/by-nc/4.0/).

To cite this article:

Γεωργάκης Σ. Α. (2019). Άχιλλέως Πανέτσου: 'Υγιεινή Τροφίμων Ζωικής Προελεύσεως. *Journal of the Hellenic Veterinary Medical Society*, 30(1), 72-74. <https://doi.org/10.12681/jhvms.21379>

BIBΛIOKPIΣIA **BOOK REVIEW**

Ἀχιλλέως Πανέτσου: Ὑγιεινὴ Τροφίμων Ζωικῆς Προελεύσεως. Θεσσαλονίκη, 1978.

Κυκλοφόρησε ἡ 4η ἐκδοση τοῦ συγγράματος τοῦ καθηγητοῦ τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς Θεσσαλονίκης κ. Ἀχιλ. Πανέτσου, σὲ δύο τόμους, μὲ περισσότερες ἀπὸ 2.000 σελίδες καὶ μὲ πολλές εἰκόνες.

Τὸ σύγγραμμα αὐτό, πού εἶναι τὸ πρῶτο τυπωμένο σὲ μονοτυπία καὶ τὸ μοναδικὸ ἑλληνικὸ βιβλίο πού ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ τῶν τροφίμων, ἀποτελεῖται ἀπὸ 9 κεφάλαια καὶ ἀπὸ παράρτημα πού περιέχει τὴν ἑλληνικὴ Νομοθεσία περὶ τροφίμων ζωικῆς προελεύσεως ἢ ὅποια ἰσχύει σήμερα.

Τὸ 1ο κεφάλαιο ἀσχολεῖται μὲ τὴν ὑγιεινὴ τοῦ νωποῦ κρέατος καὶ περιλαμβάνει 17 ὑποκεφάλαια πού ἀναφέρονται: Στὴν ἐξέλιξη τῆς ἐπιθεωρήσεως τοῦ κρέατος διὰ μέσου τῶν αἰώνων, στὴν ἀσκηση τῆς ἐπιθεωρήσεως αὐτῆς, στὴν ὑγιεινὴ τῶν Σφαγείων, στὴν ὑγιεινὴ τῆς προετοιμασίας τοῦ κρέατος (πάχυνση ζώων, μεταφορά, ἀνάπαυση, ἐξέταση πρὶν ἀπὸ τὴ σφαγὴ, ἐκτίμηση τῶν σφαγίων (ποιότητες καὶ κατηγορίες αὐτῶν), ἀπόδοση σὲ κρέας, μετατροπὴ τῶν σφαγίων σὲ κρέας (θανάτωση, ἐκδορά, ἐκσπλαχνισμός, τεμαχισμός κλπ.) στὸ 5ο τερτατημόριο, στὴν μελέτη τοῦ κρέατος (ἱστολογικὴ ὕφή, χημικὴ σύσταση, φυσιολογικὲς μεταβολές, ὅπως νευρικὴ ἀκαμνία, ὠρίμανση κλπ., ὄργανοληπτικὲς, ὅπως χρῶμα, σύσταση — τρυφερότητα, γευστικὴ ὁσμὴ — ἄρωμα καὶ pH καὶ θρεπτικὴ ἀξία τοῦ κρέατος, στὸν προσδιορισμὸ τῆς προελεύσεως τῶν διαφόρων κρεάτων, στὴν παθολογία τῶν σφαγίων ζώων (παθήσεις γενικὲς, ὅπως φλεγμονή, ὑπερθερμία, ἐναπόθεση χρωστικῶν, ἐκφύλιση, νέκρωση, ἀτροφία — ὑπερτροφία, ἰσχνότητα, ἀπίσχυση — καχεξία, κακοσμία κλπ., εἰδικὲς παθήσεις τῶν διαφόρων συστημάτων καὶ ὀργάνων καὶ κυριώτερα νοσήματα σχετιζόμενα μὲ τὴ Δημοσίαν Ὑγεία), στὴν τεχνικὴ τῆς ἐπιθεωρήσεως τῶν σφαγίων, στίς κατασχέσεις, μερικὲς καὶ ὀλικὲς, στὸν χαρακτηρισμὸ καὶ τὴν σφράγιση τῶν κρεάτων, στὴν ἐπανεξέταση τῶν κατασχομένων σφαγίων, στὴν ἀξιοποίηση καὶ διάθεση αὐτῶν, στὴν ὑγιεινὴ τῆς ἐμπορίας τοῦ κρέατος καὶ στὴν μικροβιολογία αὐτοῦ (μόλυνση τοῦ κρέατος, σήψη, φωσφορισμός, εὐρωτίαση, σιτογενεῖς διαταραχὲς τῆς ὑγείας τοῦ ἀνθρώπου, ὅπως τοξικολογικῆς, ἀλλεργικῆς, μικροβιακῆς (ζωονόσοι — τροφικαὶ δηλητηριάσεις) καὶ ραδιολογικῆς προελεύσεως).

Τὸ 2ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ τοῦ συντηρημένου κρέατος.

Τὸ 3ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ τῶν κρεατοσκευασμάτων καὶ τῶν ἐργοστασιῶν παραγωγῆς αὐτῶν.

Τὸ 4ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴν συντήρηση τοῦ κρέατος τῶν θηραμάτων.

Τὰ 5ο καὶ 6ο κεφάλαια ἀναφέρονται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τῶν πτηνῶν καὶ τῶν ὠν.

Τὸ 7ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τῶν ἀλιευμάτων καὶ τῶν λοιπῶν ἐδωδίδιμων ποικιλοθέρμων ζώων.

Τὸ 8ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τοῦ γάλακτος καὶ τῶν γαλακτοκομικῶν προϊόντων καὶ

Τὸ 9ο κεφάλαιο ἀναφέρεται στὴν ὑγιεινὴ καὶ τὴ συντήρηση τοῦ μέλιτος.

Τὸ σύγγραμμα τελειώνει μὲ τὸ παράρτημα τῆς ἐλληνικῆς Νομοθεσίας περὶ τροφίμων ποῦ ἀποτελεῖται ἀπὸ 370 σελίδες.

Στὸ τέλος κάθε κεφαλαίου παρατίθεται πλούσια βιβλιογραφία, ἐλληνικὴ καὶ ξένη. Ἀκόμα, στὰ ἀντίστοιχα κεφάλαια περιλαμβάνονται καὶ οἱ διατάξεις τῆς ΕΟΚ ποῦ ἀναφέρονται στὴν ὑγιεινὴ καὶ διακοινοτικὴ ἐμπορία τοῦ κρέατος.

Ὁ συγγραφέας, μὲ τὴ γνωστὴ μετριοφροσύνη ποῦ τὸν χαρακτηρίζει, γράφει στὸν πρόλόγὸ τοῦ πὼς τὸ βιβλίον ἀπευθύνεται κυρίως στοὺς φοιτητὲς τῆς Κτηνιατρικῆς Σχολῆς. Ὅμως ἡ πληρότητα τοῦ ἔργου, ἡ βιβλιογραφικὴ ἐνημέρωσή του κι ἀκόμα ἡ ὀλοκληρωμένη ἀναφορά του στὴ Νομοθεσία (ἐλληνικὴ καὶ ΕΟΚ) ποῦ ἰσχύει σήμερα, τὸ κάνουν ἀπαραίτητο βοήθημα ὄχι μόνο γιὰ κάθε φοιτητὴ τῆς Κτηνιατρικῆς ἀλλὰ καὶ γιὰ κάθε φτασμένο ἐπιστήμονα ποῦ ἀσχολεῖται μὲ τὰ τρόφιμα. Θὰ πρέπει ἀκόμα νὰ προστεθεῖ, πὼς τὸ ἔργο εἶναι γραμμένο σ' ἀπλὴ καθαρεύουσα, ἀπόλυτα ἀντιληπτὴ, διακρίνεται δὲ γιὰ τὴν γλαφυρότητα καὶ τὴ σαφήνειά του. Ἀποτέλεσμα ὄλων αὐτῶν εἶναι, τὸ βιβλίον τοῦ καθηγητοῦ Πανέτσου, ἂν καὶ καθαρά ἐπιστημονικόν, νὰ διαβάζεται πολὺ εὐχάριστα καὶ ξεκούραστα.

Τὸ σύγγραμμα τοῦ κ. Πανέτσου, ποῦ ἀποτελεῖ τὸ ἔργο τῆς ζωῆς του, εἶναι προϊόν μιάς ἐπιστημονικῆς καὶ συγγραφικῆς ἐμπειρίας μεγαλύτερης τῆς 20ετίας.

Ἡ ἔλλειψη ἐνὸς τέτοιου βιβλίου ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικόν (κτηνιατρικόν καὶ μὴ) ἐλληνικόν χῶρον ἦταν πάρα πολὺ ἔντονη. Ἔτσι, ὁ κ. Πανέτσος, μὲ τὸ ἔργο του αὐτό, προσφέρει ἀνυπολόγιστη βοήθεια καὶ σημαντικώτατη ὑπηρεσία στοὺς ἔλληνες ἐπιστήμονες καὶ στὴ γενιά ποῦ σπουδάζει.

Τὸ μέγιστον ἀτύχημα τοῦ βιβλίου αὐτοῦ εἶναι, πὼς βρίσκεται γραμμένο σὲ μιὰ σπουδαία μὲν γλῶσσα (τὴν ἐλληνικὴν), ἡ ὁποία ὁμως δυστυχῶς δὲν μπορεῖ νὰ διαβασθεῖ ἀπὸ τὸ ἀλλοδαπὸ ἐπιστημονικόν κοινόν. Αὐτὸ δὲν ἀποτελεῖ καθόλου ὑπερβολὴ γιατί, σήμερα στὸ διεθνὴ χῶρον τὰ εἰδικὰ βιβλία τοῦ τύπου αὐτοῦ, μετριοῦνται στὰ δάκτυλα τοῦ ἐνὸς μόνο χεριοῦ.

Καὶ ἀπὸ τίς θέσεις αὐτὲς ἂν κριθεῖ τὸ βιβλίον τοῦ κ. Πανέτσου, μὲ ἰδιαίτερη ἱκανοποίησιν βλέπει κανεὶς, πὼς ἡ ἐλληνικὴ κτηνιατρικὴ ἐπιστῆμη ὀφείλει εὐγνωμοσύνην στὸν συγγραφέα, ὁ ὁποῖος μὲ τεράστιες, πολὺχρονας προσπάθειες καὶ μόχθον πέτυχε νὰ δημιουργήσῃ ἓνα ἔργο ποῦ ἐπιστημονικά, ἄνετα στέκεται πάρα πολὺ ψηλά, καὶ προβάλλει τὴν ἐλληνικὴν ἐπιστῆμη.

Εἶναι βέβαιον ὅτι μὲ τὸ βιβλίον αὐτό θὰ ἀνατραποῦν ἐπιστημονικά ἀκόμα πολλὰς γενεῆς κτηνιάτρων καὶ γιὰ πολλὰ χρόνια τὸ ἔργο αὐτό θὰ ἀποτελεῖ τὸ

μοναδικό ελληνικό κλασικό σύγγραμμα και ένα από τα λίγα ξενόγλωσσα που υπάρχουν στον τομέα της υγιεινής των τροφίμων.

Σ.Α. Γεωργάκης
Καθηγητής

ΕΙΔΗΣΕΟΓΡΑΦΙΑ

NEWS

ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Το επόμενο (28^ο) Διεθνές 'Επιστημονικό Συνέδριο για την 'Αναπαραγωγή και Τεχνητή Σπερματέγχυση των ζώων θα λάβει χώραν στο Wels της Αυστρίας κατά το χρονικό διάστημα από 27 έως 29.9.1979.

Κύρια θέματα που θα ανακοινωθούν είναι:

1. Νεοαποκτηθείσες γνώσεις γύρω από την γενετική των ζώων.
2. Νέες μέθοδοι διαγνώσεως και θεραπείας αναπαραγωγικών ανωμαλιών στα βοοειδή, χοίρους και άλλα.
3. 'Επίδραση της διατροφής, του ένσταυλισμού και management στην αναπαραγωγή των βοοειδών και χοίρων.

Οί ενδιαφερόμενοι μπορούν ν' απευθύνονται στην παρακάτω Δ/ση:
Bundesanstalt für künstliche Besamung der Haustiere.

Postfach 121, Austrasse 10, A-4601 Wels/Thalheim. Telef. (07242) 7012.

Ευάγγ. Παπαδόπουλος

ΙΔΡΥΣΗ ΜΕΣΟΓΕΙΑΚΟΥ ΚΕΝΤΡΟΥ ΖΩΟΝΟΣΩΝ

'Υπό την αιγίδα του Παγκοσμίου 'Οργανισμού 'Υγείας ιδρύεται στην 'Αθήνα, με συμμετοχή της Αίγυπτου, Βουλγαρίας, Γιουγκοσλαβίας, Λιβύης και Τουρκίας, Μεσογειακό Κέντρο Καταπολεμήσεως Ζωονόσων, σκοπός του οποίου είναι ή διακρατική επιστημονική συνεργασία των Κρατών Μελών στην καταπολέμηση των κυριωτέρων Ζωονόσων που ένδημούν στην Λεκάνη της Μεσογείου καθώς και των τροφογενών άσθενειών.

Στις 21-23 Νοεμβρίου 1978 πραγματοποιήθηκε στην 'Αθήνα ή πρώτη σύσκεψη της Συντονιστικής 'Επιτροπής του Κέντρου και λήφθηκαν διάφορες αποφάσεις σχετικά με την όργάνωση και λειτουργία του 'Ιδρύματος.